

ת"פ 61747/03/14 - מדינת ישראל נגד ח'אלד מחאמיד

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 61747-03-14 מדינת ישראל נ' מחאמיד

בפני כב' סגנית הנשיא, השופטת אורית קנטור
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם ח'אלד מחאמיד

החלטה

1. בתיק זה הוגש נגד הנאשם כתב אישום כולל 3 אישומים בהם יוחסו לו עבירות של שימוש חורג במקרקעין ואי קיום צו שיפוטי - עבירות על סעיפים 204 + 208 + 210 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.

על פי עובדות האישום הראשון החל ביום 26/11/13 הפר הנאשם צו הריסה שהוטל עליו בתיק תו"ח 24381-06-10 נשוא החלק הכללי לכתב האישום באופן הנטען באישום זה.

על פי עובדות האישום השני בין 25/12/13 ל-13/2/14 בנה הנאשם מבנים במקרקעין נשוא האישום ללא היתר כדין.

על פי עובדות האישום השלישי מאז 8/1/13 עשה הנאשם ועודנו עושה שימוש חורג במקרקעין כגן אירועים.

2. כתב האישום הוגש בחודש 31/3/14, התיק הועבר אלי בעקבות החלטת כב' השופט קוטון מיום 6/7/14 וההליכים בפני מתנהלים מאז.

בעקבות טענות מקדמיות שהועלו ע"י ב"כ הנאשם ניתנה החלטה על ידי ביום 30/12/14 ובהחלטה זו קבעתי כי הטענות שהועלו ע"י הצדדים טעונות בירור עובדתי וניתן יהיה להעלותן בהמשך.

3. בתאריך 8/2/16 החלה פרשת התביעה כשבישיבה זו העידו שני עדים - מפקחי הבניה, אהרון ניסטל ורז אשכנזי.

בית המשפט שריין שני מועדי הוכחות נוספים לסיום פרשת תביעה והקצה מועד לפרשת הגנה.

4. בתאריך 13/7/16 במהלך חקירתו הראשית של מפקח הבניה יובל ליפשיץ, ביקשה ב"כ המאשימה להציג ראיות שנאספו ע"י המאשימה לאחר הגשת כתב האישום.

המאשימה נימקה את בקשתה בכך שמדובר בעבירה נמשכת והנאשם ממשיך לעבור אותה לאחר הגשת כתב האישום ומכאן שאין מקום לעצור ולהמנע מהבאת ראיות לעבירה הנמשכת כל עוד היא נמשכת.

לתמיכה בטיעוניה הציגה ב"כ המאשימה 3 דפים מתוך רע"פ 10571/08 בעניין מלכאל וצינה כי על פי ההלכה שנקבעה בפסק דין זה הנאשם ממשיך להפר את הצו השיפוטי ולעשות שימוש חורג במקרקעין ולעמדתה המאשימה זכאית להביא ראיות גם לאירועים שמתקיימים לאחר השנים 2013 עד 2014.

5. הסניגור עיין בפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה וביקש כי תשמר לנאשם הזכות להתגונן מפני כל ראייה חדשה שתתווסף.

6. בהחלטתי קבעתי כי מעיין בעובדות כתב האישום - מאישומים 1 ו-3 עולה כי לעמדת המאשימה הנאשם עשה ועודנו מפר את צו ההריסה שהוטל עליו וכי כתב האישום אינו תוחם את האישומים לפרק זמן מסויים.

על כן ובהתבסס על אותה קביעה בפסק דין מלכאל אליה הפנתה אותי ב"כ המאשימה, קבעתי כי המאשימה תהא רשאית להוכיח את התמשכות ביצוע העבירה לאור אופיין המיוחד של העבירות הנמשכות - אי קיום צו שיפוטי ושימוש חורג במקרקעין. לפיכך הוריתי על ביטול החלטות קודמות שנתתי, המתייחסות לאי מתן אפשרות למאשימה להוכיח את התמשכות העבירה, מעבר למועד הגשת כתב האישום.

לאור החלטתי זו איפשרתי למאשימה להציג ראיות נוספות שנאספו על ידי מפקחי המאשימה לרבות עבירות שנעברו בתאריך 3/5/16 ובסמוך למועד זה.

7. לאחר הדיון הגיש ב"כ הנאשם בתאריך 7/8/16 בקשה לפסילת ראיות ולביטול ההחלטה שניתנה ביום 13/7/16.

ב"כ הנאשם ציין כי החלטת בית המשפט הסתמכה על פסק הדין שניתן ברע"פ מלכאל הנ"ל, אולם,

ב"כ המאשימה הציגה רק דפים מאותו פסק דין. בפסק הדין שניתן על ידי כב' הנשיאה (כתוארה דאז) השופטת בייניש, השאלה היתה האם רשאי בית המשפט להביא בחשבון **בעת קביעת עונשו של אדם שהורשע בעבירה נמשכת** את פרק הזמן בו התמשכה העבירה גם לאחר מועד הגשת כתב האישום.

כלומר, הבאת הראיות ביחס לעבירה הנמשכת, הותרה רק לאחר הרשעת הנאשם בדין ורק אז יכולה המאשימה להביא ראיות על התמשכות העבירה ובית המשפט יכול להביא בגזר דינו של נאשם שהורשע בדין, את עניין התמשכות העבירה לצורך גזירת דינו של הנאשם.

ב"כ הנאשם ציטט מפסק הדין הנ"ל והפנה בין היתר להערותיו של כב' המשנה לנשיאה השופט א. ריבלין באותה רוח.

8. לעמדת ב"כ הנאשם הגשת ראיות על התמשכות עבירה בשלב של לפני הרשעת הנאשם בדין, גורמת לכך שיהיה מונח בפני בית המשפט חומר ראיות שאינו קביל ועלול להיווצר מצב בו ירשיע בית משפט נאשם על סמך ראיות שהובאו לצורך הוכחת הבסיס הכמותי שמקומו בשלב גזירת הדין ולא לצורך הבסיס המהותי שבשלב הכרעת הדין.

בעקבות בקשה זו הוריתי כי תתקבל תגובת המאשימה וזו אכן התקבלה ביום 14/8/16.

לעמדת המאשימה אין מקום לבטל את ההחלטה כשלעמדתה את התמשכות העבירה מוכיחים בראיות בעת הבאת הראיות לפני הכרעת הדין כשלעמדת המאשימה עמדתה זו מבוססת על רע"פ מלכיאל הנ"ל.

9. בהחלטתי קבעתי כי מדובר בסוגיות כבדות משקל של עיקרון סופיות הדיון, אפשרות הנאשם להתגונן מפני עבירות שאינן מופיעות בכתב האישום, חשש לעיוות דין ופרשנות קביעות בית המשפט העליון ברע"פ 10571/08 - מדינת ישראל נ' אהרון מלכיאל הנ"ל והוריתי כי הצדדים יסכמו טיעוניהם לעניין זה בצירוף אסמכתאות.

10. סיכומי הצדדים התקבלו.

11. אכן, מעיון בפסק דינו של בית המשפט העליון ברע"פ 10571/08 הנ"ל עולה כי השאלה שהוצבה בערעור היתה "האם רשאי בית המשפט להביא בחשבון בעת קביעת עונשו של אדם שהורשע בעבירה נמשכת, את פרק הזמן בו התמשכה העבירה גם לאחר מועד הגשת כתב האישום. במילים אחרות, מהו המועד הקובע לעניין הענישה בגין עבירה מתמשכת, האם מועד הגשת כתב האישום או מועד גזירת הדין".

לכאורה מניסוח זה עולה כי הצדק עם ב"כ הנאשם: המועד הרלוונטי להביא ראיות בדבר התמשכות העבירה הינו בשלב גזירת הדין ולאחר שהנאשם כבר הורשע בעבירה הנמשכת.

עם זאת, עיון בפסק דין מלכיאל החל מפסקה 17 ואילך, מצביע על כך שבפועל במהלך המשפט שהתנהל בבית משפט השלום, הביאה המערערת ראיות לפיהם המשיך המשיב להפר את הצו השיפוטי שניתן נגדו במועדים מאוחרים לכתב האישום. עד התביעה המרכזי העיד בדבר ביקור שערך במקרקעין במועד מאוחר להגשת כתב האישום, הוגשו פרוטוקולים מהליכים מקבילים שהתנהלו והובאו עדויות שונות בדבר המשך הפעלת הגן האירועים באופן בלתי חוקי כל אותה תקופה ולאחר הגשת כתב האישום.

משהתנגד ב"כ הנאשם הנ"ל להבאת ראיות אלה, טענה המערערת, היא המדינה, כי אין הכוונה בהוספת התאריך החדש לייחס לנאשם עבירה, שלא מיוחסת לנאשמים בכתב האישום, אלא להצביע על כך שגם במועדים מאוחרים להגשת כתב האישום לא קויים הצו השיפוטי והמבנים לא נהרסו.

בית משפט השלום באותו הליך אישר את מהלכיה של התביעה בקובעו כי "בפסיקת בתי המשפט נאמר לא אחת כי בית המשפט רשאי להזקק לעדויות באשר להמשך ביצוע עבירה נמשכת, אף מעבר למועד הגשת כתב האישום".

בית המשפט העליון קבע לעניין זה כי מכלול הנסיבות הנ"ל מעלה כי בית משפט השלום רשאי היה להתחשב במלוא התקופה בה נעברה העבירה לצורך גזירת דינו של הנאשם. כתב האישום שהוגש כנגד אותו נאשם, הגם שהתבסס על עובדות שהיו בנמצא בעת הגשתו, הצביע על הפרתו הנמשכת של הנאשם את הצו השיפוטי בעניינו כשהמשך התנהגותו העבריינית של הנאשם לאחר הגשת כתב האישום, הוכח כדבעי במהלך המשפט ולנאשם ניתנה הזמנות להתגונן בפני טענה זו ולהביא ראיותיו.

12. בפועל, הכשיר בית המשפט העליון את המהלכים שננקטו ע"י התביעה באותו עניין כאשר הביאה ראיות בדבר התמשכות העבירה של הפרת צו שיפוטי במועדים מאוחרים להגשת כתב האישום, כפי שמבקשת המאשימה לעשות כן בעניינו.

13. כב' השופטת בייניש גם התייחסה בפסק דינה להצעתו של בית המשפט המחוזי לפיה במקרים כגון זה, פתוחה בפני התביעה את האפשרות לתיקון כתב האישום או להגיש כתב אישום נוסף ביחס לעבירות הנוספות המהוות הפרת הצו השיפוטי.

לעמדתה מדובר באמצעי מכביד על הנאשם ועל בתי המשפט, המטיל עומס מיותר, שאינו אפקטיבי כאשר הנאשם ממשיך בהתנהגותו העבריינית גם כאשר כתבי אישום תלויים ועומדים נגדו ויש בכך ניצול לרעה של משאבי האכיפה.

כב' השופטת בייניש קבעה כי יתכן ותיקון כתב אישום עשוי להיות עדיף במקרים מסוימים, אך אינו הכרחי.

14. משכך הם פני הדברים ולאור הגושפנקא שניתנה לפרוצדורה בה נקטה המאשימה בענייננו בפסק דינו של בית המשפט העליון ברע"פ 10571/08 מדינת ישראל נ' מלכיאל, אין לי אלא לדחות את הטענה בדבר פסילת הראיות אשר הוגשו.

כמובן אין בהחלטתי זו כדי לפטור את המאשימה מחובתה ליתן לנאשם אפשרות להתגונן בפני כל מסמך או ראיה שבכוונת המאשימה להביא, מחובת המאשימה להעביר לעיון ההגנה את חומר החקירה האמור בטרם הגשת הראיה לבית המשפט, ומחובתה של המאשימה לעמוד במבחני הקבילות בטרם תוגשנה הראיות שבכוונתה להגיש להוכחת התמשכות העבירה.

15. החלטה תשלח לצדדים.

ניתנה היום, כ"ה תשרי תשע"ז, 27 אוקטובר 2016, בהעדר הצדדים.